

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 128/05-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť F. Š., N., zastúpeného advokátom JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cpr 75/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. Š. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2004 doručená a 9. júla 2004 upresnená sťažnosť F. Š., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cpr 75/02 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ *„žalobou podanou dňa 14. 11. 2002 sa na Okresnom súde Bratislava III domáhal vydania meritórneho rozhodnutia vo veci odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. Veci bola pridelená sp. zn. 20 Cpr*

75/2002. “ Podľa sťažovateľa do podania sťažnosti ústavnému súdu vo veci bol vykonaný jediný procesný úkon, odporca bol vyzvaný, aby sa vyjadril k žalobe. Vec podľa názoru sťažovateľa „*nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti*“. Sťažovateľ uviedol, že trpí chorobou z povolania – chronickou intoxikáciou sírouhľíkom. Žalobou podanou na okresnom súde sa domáha voči odporcovi, spoločnosti I., a. s., B., zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s uvedeným ochorením. Choroba má negatívny dopad na žalobcov rodinný život, jeho pracovný potenciál je veľmi zúžený. Ochrany svojich práv na konanie bez zbytočných prietáhov sa sťažovateľ domáhal aj podaním sťažnosti podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) 10. februára 2004. K náprave však nedošlo, súd zostal aj naďalej nečinný. Podľa sťažovateľa „*došlo postupom porušovateľa k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu. Konkrétne porušovateľ svojím postupom porušil ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (...)*“. Na základe uvedených relevantných skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn.: 20 Cpr 75/2002 porušil právo p. F. Š., (...) aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cpr 75/2002 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. F. Š., (...) priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 150 000.- Sk (slovom stopäťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť p. F. Š., (...) trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. F. (...).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cpr 75/02 dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z prehľadu procesných úkonov, ktoré vyplývajú z obsahu sťažnosti, ako aj zo súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu zapožičaný až 24. júna 2005, vyplýva, že do 10. februára 2004, keď sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 17 zákona o štátnej správe súdov, sa napadnuté konanie skutočne vyznačovalo prietahmi, tak ako to tvrdil sťažovateľ, keďže vo veci boli vykonané iba tri úkony okresného súdu, navyše došlo aj k jednému významnejšiemu obdobiu nečinnosti, avšak v danom prípade sťažnosť na prietahy v konaní podaná predsedovi okresného súdu sa stala účinným prostriedkom nápravy, pretože od vybavenia (aj keď nie včasného) tejto sťažnosti došlo k náprave a okresný súd až do vydania rozhodnutia konal vo veci v podstate priebežne a navyše aj sústredene a hospodárne, pričom zákonná sudkyňa vykonala vo veci najmenej šesť úkonov, z toho šesť pojednávaní (25. augusta 2004, 6. októbra 2004, 25. októbra 2004, 9. marca 2005, 13. apríla 2005 a 23. mája 2005, keď bol vo veci samej vyneseny aj rozsudok).

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa posúdil ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že uvedený postup okresného súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať namietaný postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle cit. článku ústavy, preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Po vyčerpaní sťažnosti ako prostriedku nápravy podľa § 17 zákona o štátnej správe súdov sťažovateľom procesné úkony okresného súdu v podstate plynulo smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, čo je hlavným účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 61/98). Postup okresného súdu, aj keď nebol vždy bez prietahov, sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. S ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup všeobecného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú odmietol, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2005